

Oppositionsregionråd Talla Alkurdi besöker Allmänna kvinnoklubben 11 maj 2021

Närvarande: 13 medlemmar

Monica Öhrn från klubbstyrelsen inleder omkring sjukvårdspersonalens situation som den blivit under pandemin. Hon påminner om att stora grupper (64 000 undersköterskor i svensk sjukvård?) av personalen blivit mycket påfrestad av våg efter våg och att det nu är tredje gången som personalen går in på krislägesavtal där de arbetar 12,5 timmar varje arbetspass. De är dock utlovade 4 v semester i sommar. Många kommer att behöva gå ner i arbetstid av den stress de levt med och kanske även av familjeskäl. Nyexaminerade sjuksköterskor slutar efter ett år och söker andra arbeten vilket betyder att belastningen på dem som har den erfarenhet som vård egentligen behöver vila på blir mycket tung. Alla behöver återhämta sig och det behövs även kompetensutveckling. Monica slutar med att det är ett nödvändigt politiskt krav att välfärden måste komma först efter pandemin.

Talla tar därefter vid och menar att det behövs en kunskapsgrund för att ska vinna sjukvårdsvalet. Det måste bli klart att marknadsstyrningen med vårdval och etableringsfrihet för företagarna har svåra konsekvenser. *Vårdval är inget val för dem som behöver sjukvården, det är en valfrihet för dem som vill bedriva en så lönsam verksamhet som möjligt på den mest lönsamma platsen, inte efter där behoven är som störst.*

Hon går därefter in på kvällens tema, krisen i förlossningsvården. Denna vårdform måste bedrivas i kontakt med akutsjukhusen p g a födande mödrars eller nyfödda barns akuta behov i samband med en förlossning som blir komplicerad. Denna vårdform har alltid varit underfinansierad, säger Talla. Det är olämpligt att resonera om "konkurrensneutralitet" kring denna vård. Ett marknadstänkande som inte är relevant för vårdformen. Trycket mot förlossningsvården leder till en ond cirkel där man tappar personal som är rutinerad och som går över till andra jobb.

Detta med Stockholmsregionens 40 vårdval har inneburit att alla har sin egen marknad och sjukhusen blir underfinansierade. När det gäller förlossningsvården har många långt ifrån kunna göra något val, tvärtom ofta skickats utanför länet eller tagit emot på en klinik på undersökningsrum som inte har rätt utrustning för förlossningarna. Senaste året har mer än 900 kvinnor i Stockholm tvingats föda under dessa bristande förutsättningar samtidigt som regionen går med 6 miljarder i överskott!

Trycket mot akutsjukvården inleddes med ett stort varsel hösten 2019. Det ökade inte möjligheterna att hjälpa förlossningsvården. Ersättningarna sänktes för den vilket drog ner prognoserna. De 50 miljoner extra som nu satsas på SöS räcker inte att kompensera en tidigare föreslagen neddragning med 75 miljoner.

Vad vill då s göra för detta? Kostnadsuppräknig och att prognosen för barnafödslar ändras. S vill ta bort marknadsstyrningen för gynekologi, ta bort vårdval gyn och styra resurserna efter behov hos befolkningen i stället. S vill öka resurserna så man kan anställa flera. Det fanns en vårdkris redan före pandemin. Just kring gyn är orättvisan stor i regionen.

S vill ha utökad yttranderätt på styrelsemöten i de politiska församlingarna så politikerna ska kunna få veta mer om läget.

Även om många födande kvinnor känner sig trygga med att personalen gör sitt yttersta finns ändå de strukturella och praktiska bristerna där. Talla berömde personalen som hon mötte när hon i höstas födde sitt andra barn. Talla säger att det är tråkigt att personalen kände att de måste be om ursäkt för brister. Alla drabbas av överfulla avdelningar när man sorterar vård efter lönsamhet och inte efter behov. Det blir så att om vården inte brister är det personalens förtjänst.

I diskussionen vidare undrade man om revisorer skulle kunna påtala något, titta på om styrmedel fungerade. Talla hade ingen erfarenhet av att detta fungerat även om brister påtalats, kritik har framförts år efter år. Det är alltså ett stort pedagogiskt problem. Vill unga föräldrar skaffa sig barn när de riskerar en stressad förlossning? Kan media gå in och granska? Talla är inte förhoppningsfull. Det blågröna styret i regionen har haft ledningen i så många år och ser ut att ha "skyddsmurar" mot kritiken. Men 1177-kampen som nyligen fördes ledde till att privatiseringen stoppades och enheten i stället gick över i regionens regi. Det behövs en folklig press! Liknande situationer uppstår på andra håll, Rinkebys vårdcentral tappade sina listade patienter som Kry flyttade till en egen mottagning i innerstaden.

S behöver en ny stark sjukvårdsberättelse för att kunna stå emot de starka intressena att få fram privata sjukvårdsförsäkringar.

Vaccinfabrik i Sverige har lyfts som förslag, en komplicerad historia. Men det pekar emot att vi behöver en berättelse som gäller hela landet. Marianne U pekar på den stora okunnigheten om fördelningen av ansvaret på våra tre nivåer, kommun, region och stat. Carina undrar om det borde finnas en "nödparagraf", att privatvården tvingas hjälpa till när regionvården i svåra lägen måste ha extraresurser. Ändring av huvudmannskapet för sjukvården lyfts men Talla pekar på de olika regionala förhållanden som skulle ytterligare skulle försvåra ändringar. Monica var inne än en gång och medgav att det var en svår pedagogisk uppgift att styra undan de marknadsstyrda vårdvalen till förmån för vård efter behov. Eva F önskade att det skulle vara möjligt att känna stolthet över svenska lösningar som faktiskt har en kvalité som kunde saknas i andra länder, om man lägger ett större perspektiv ut över världen på det som blivit tydligt detta år, i ett förhållandevis fritt land.

Talla avrundade kvällen med att än en gång peka på hotet med privata sjukförsäkringar och att hon inte såg någon tydlig lösning med förstatligande av den stora och komplicerade sjukvården över hela landet. Hon berättade att regionen fått många klagomål över hanteringen av testningen och valet av vaccin där det inte precis funnits någon valfrihet. Sådan lyser med sin frånvaro i pandemins verklighet!

Mia tackade Talla för hennes uppställning för vår klubb denna kväll och berättade att någon blomma blir det inte men en gåva till en angelägen verksamhet i hennes namn.

Vid anteckningarna:

Siv Hamring